

JAAR VERSLAG HAC

18

Hoor- en adviescommissie

JAARVERSLAG 2018

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Eindredactie

Provincie Noord-Holland
Directie Middelen | Sector Juridische Dienstverlening

Fotografie

Provincie Noord-Holland

Grafische verzorging

Provincie Noord-Holland
Xeroxmediaservices

Oplage

25 exemplaren

Haarlem, september 2019

VOORWOORD

Waarde lezer,

Voor u ligt het Jaarverslag van de Hoor- en Adviescommissie Noord-Holland (HAC) over 2018.

Het aantal bezwaarschriften dat de HAC in 2018 heeft binnengekregen loopt weer wat op ten opzichte van de voorgaande jaren. Vooralsnog is hier geen trend uit te halen. Eveneens is het aantal adviezen van de HAC in 2018 gestegen ten opzichte van 2017.

Ook dit jaar hebben gedeputeerde staten slechts één besluit genomen dat contrair is aan het advies van de HAC. Vermeldenswaard is tevens dat de vertegenwoordiging van GS tijdens de zittingen is verbeterd; er wordt dikwijls een goede uitleg gegeven over de motivering van de genomen besluiten. Evenals voorgaande jaren blijkt ook dit jaar dat de informele aanpak voor een eerste zeefwerking heeft gezorgd in de oplossing van bezwaren. 41% van de subsidiebezwaren en 13 % van de andere bezwaren zijn aldus afgehandeld. Het geringe percentage van de andere bezwaren is te verklaren door het feit dat de andere bezwaarschriften zich vaak minder lenen voor de informele aanpak omdat er meer partijen bij betrokken zijn of vanwege de bestuurlijk/politieke gevoeligheid. De noodzaak van de HAC laat zich hierbij gelden. De tweede zeefwerking is de procedure bij de HAC. Beide zeefwerkingen zijn effectief. Het aantal zaken dat uiteindelijk bij de rechtbank aanhangig wordt gemaakt en waarin een uitspraak wordt gedaan is namelijk zeer gering, te weten tussen de 2 à 3 %.

In 2018 heeft een drietal leden afscheid genomen van de HAC. Reden om weer voor nieuwe aanwas te zorgen. Eind 2018 hebben gedeputeerde staten daarom, na een succesvolle externe procedure, vier nieuwe leden voor de HAC benoemd die in 2019 aan de slag zullen gaan.

Ook heeft in 2018 een evaluatie van de HAC plaatsgevonden, waartoe de toenmalige commissaris van de Koning eind 2017, toen de (op dat moment volledig) externe HAC ruim drie jaar bestond, besloten had. De evaluatie heeft geleid tot enkele wijzigingen en aanvullingen van de verordening waarop de HAC gestoeld is. Het gaat dan met name om de vergoedingen van de HAC-leden en -voorzitters per zitting of vergadering, eenmaal herbenoeming van vier jaar, benoeming met als bovengrens 70 jaar, het niet accepteren van giften, geschenken of diensten die de onafhankelijke positie kan beïnvloeden en een apart onderdeel waarin wordt bepaald dat, indien geen overeenstemming wordt bereikt over de inhoud van een advies, de stem van de kamervoorzitter de doorslag heeft. Wat betreft dit laatste zij vermeld dat dit in het bestaan van de externe commissie nog niet is voorgekomen.

Het secretariaat bestaat inmiddels uit vier secretarissen die beurtelings de zaken voorbereiden en een medewerker die o.a. de roosters maakt. De relatie van de HAC-leden met het secretariaat is onverminderd goed. De HAC is er van overtuigd dat dit de kwaliteit van de adviezen ten goede komt.

Ik wens u veel leesplezier.

Mw. mr. J. Hofland,
voorzitter

SAMENVATTING

HOOR- EN ADVIESCOMMISSIE

Aantal bezwaarschriften

In 2018 zijn bij de Hoor- en adviescommissie (hierna ook: HAC) 155 bezwaarschriften binnengekomen.

Vergelijking met vorige jaren								
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal bezwaarschriften	155	139	129	173	151	186	142	201

Aantal uitgebrachte adviezen

In 2018 zijn er door de HAC 76 adviezen uitgebracht over de ingediende bezwaarschriften.

Vergelijking met vorige jaren								
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal adviezen	76	48	57	108	78	83	62	87

Inhoud van de adviezen

Niet-ontvankelijk	: 14
(Gedeeltelijk) gegrond	: 14
(Geheel) ongegrond	: 43
Herroepen	: 5

Contrair

In 2018 is er door gedeputeerde staten één keer afgeweken van het advies van de HAC.

Verbeterpunten

Er zijn geen verbeterpunten ten aanzien van het primaire proces aan gedeputeerde staten doorgegeven.

De informele aanpak

Van de in 2018 binnengekomen subsidiebezwaren (22) is 41% op informele wijze opgelost (9 intrekkingen). Tevens zijn 18 subsidiebezwaren uit 2017 in 2018 ingetrokken. Van de andere dan de subsidiebezwaren is 13% op een informele wijze opgelost.

Uitspraak rechter

De rechter heeft in 2018 11 keer uitspraak gedaan over beslissingen op bezwaarschriften uit 2016/2017/2018. Het beroep is 7 keer ongegrond verklaard (de rechter was het eens met de beslissing op bezwaar) en 4 keer is het beroep gegrond verklaard (de rechter was het oneens met de beslissing op bezwaar), waarbij in één geval de rechter het niet was eens met de contraire beslissing op bezwaar. De rechter was van mening dat het advies van de HAC juist was.

Tijdigheid van de adviezen en de heroverwegingsbesluiten

In 2018 is 96% van de adviezen tijdig dat wil zeggen binnen 9 of – na verdaging – 15 weken na afloop van de bezwaartermijn uitgebracht door de HAC.

In 2018 heeft in 85% van de gevallen een tijdige heroverweging plaatsgevonden, d.w.z. binnen 6 weken (ambtelijk), binnen 12 weken of – na verdaging – de wettelijk toegestane 18 weken na afloop van de bezwaartermijn.

Vergelijking met vorige jaren

2017: 94% van de adviezen tijdig en 92% van de heroverwegingsbesluiten tijdig
 2016: 91% van de adviezen tijdig en 75% van de heroverwegingsbesluiten tijdig
 2015: 91% van de adviezen tijdig en 80% van de heroverwegingsbesluiten tijdig
 2014: 92% van de adviezen tijdig en 87% van de heroverwegingsbesluiten tijdig
 2013: 98% van de adviezen tijdig en 65% van de heroverwegingsbesluiten tijdig
 2012: 98% van de adviezen tijdig en 91% van de heroverwegingsbesluiten tijdig
 2011: 98% van de adviezen tijdig en 76% van de heroverwegingsbesluiten tijdig

CENTRAAL MELDPUNT KLACHTEN

In 2018 zijn er 42 klachten binnengekomen bij het Centraal Meldpunt Klachten (CMK). Van deze 42 klachten hadden er 19 betrekking op gedrag van medewerkers. Deze 19 klachten zijn allen in behandeling genomen.

De overige klachten zijn door het CMK doorgezonden naar het juiste orgaan: de betreffende gemeenten of uitvoeringsdiensten of specifieke klachtmeldpunten. Soms heeft het CMK informatie gegeven om de klager verder te helpen of is de klager doorverwezen naar een deskundig loket.

18 Klachten zijn informeel afgehandeld, over één klacht is formeel door de HAC advies uitgebracht. In 50% van de klachten die in behandeling zijn genomen door het CMK, heeft klager terecht gewezen op gebreken in de wijze waarop ten opzichte van die klager is gehandeld. Alle klachten zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

In 2018 zijn de ingekomen klachten aanleiding geweest tot het nemen van de volgende acties: excuus aangeboden en uitvoeren van aanbevelingen van de HAC, excuus aangeboden en schadeverzoek alsnog in behandeling genomen, onzorgvuldige communicatie hersteld en informatie toegezonden, het opleggen van een rechtspositionele maatregel, misverstand in communicatie opgeheven, en excuus aangeboden voor het ontbreken van tussentijdse informatie in een langdurig besluitvormingsproces.

HOOR- EN ADVIESCOMMISSIE RECHTSPOSITIEBESLUITEN BESTUUR

De Hoor- en adviescommissie rechtspositiebesluiten bestuur (hierna ook: HAC-bestuur) adviseert over bezwaarschriften tegen besluiten van gedeputeerde staten die betrekking hebben op de rechtspositie van leden van provinciale staten en gedeputeerde staten.

In 2018 zijn er geen bezwaarschriften ingediend.

6 | Inleiding

7 | 1 Bezwaarschriften

- 7 | 1.1 Aantal bezwaarschriften per directie
- 8 | 1.2 Ambtelijk afgehandelde bezwaarschriften
- 8 | 1.3 Ingetrokken bezwaarschriften
- 8 | 1.4 Aangehouden of nog niet afgehandelde bezwaarschriften
- 8 | 1.5 Overslaan van de bezwaarschriftprocedure – rechtstreeks beroep

9 | 2 Adviezen over bezwaarschriften

- 9 | 2.1 Aantal uitgebrachte adviezen per directie
- 9 | 2.2 Inhoud van de adviezen
- 10 | 2.3 Directie Beleid
- 11 | 2.4 Directie Beheer en Uitvoering
- 11 | 2.5 Directie Concernzaken
- 11 | 2.6 Algemeen Directeur
- 11 | 2.7 Kabinet
- 12 | 2.8 Omgevingsdiensten
- 12 | 2.9 Contraire zaken
- 12 | 2.10 Verbeterpunten
- 12 | 2.11 Termijnbewaking
- 13 | 2.11.1 Tijdigheid van adviezen en heroverwegingsbesluiten
- 13 | 2.11.2 Telling van de adviezen en de heroverwegingsbesluiten
- 13 | 2.12 De informele aanpak
- 14 | 2.13 Uitspraken rechtbank/ Raad van State n.a.v. bezwaren 2016/2017/2018
- 15 | 2.13.1 Conclusie naar aanleiding van de uitspraken van de rechter

16 | 3 Jaarverslag Centraal Meldpunt Klachten

- 16 | 3.1 Doel en rol van het Centraal Meldpunt Klachten
- 16 | 3.2 Afhandeling van klachten in 2018
- 16 | 3.2.1 Werkwijze
- 17 | 3.2.1a Cijfers over 2018
- 17 | 3.2.1b Toelichting bij de afgehandelde klachten
- 17 | 3.2.3 Nationale Ombudsman
- 18 | 3.3 Acties naar aanleiding van klachten in 2018
- 18 | 3.3.1 Doorzenden
- 18 | 3.3.2 Acties en maatregelen na klachtbehandeling

19 | 4 HAC rechtspositiebesluiten bestuur

20 | Bijlage A: samenstelling HAC per 31 december 2018

INHOUD

INLEIDING

Met dit jaarverslag wordt, ten behoeve van gedeputeerde staten en provinciale staten, uitvoering gegeven aan artikel 12 van de Verordening op de behandeling van bezwaar- en klaagschriften Noord-Holland 2014. In dit artikel is bepaald dat de Hoor- en adviescommissie jaarlijks verslag van haar werkzaamheden uitbrengt aan gedeputeerde staten en provinciale staten van Noord-Holland.

Met dit jaarverslag wordt tevens uitvoering gegeven aan artikel 8 van de Verordening rechtspositiebesluiten bestuur Noord-Holland 2005. In dat artikel is de verplichting van de Hoor- en adviescommissie rechtspositiebesluiten bestuur opgenomen tot het uitbrengen van verslag van haar werkzaamheden aan gedeputeerde staten en provinciale staten van Noord-Holland.

Aangezien de Hoor- en adviescommissie ook advies uitbrengt over klachten die niet naar tevredenheid van de klager worden afgehandeld, wordt in het jaarverslag, in hoofdstuk 3, ook de afhandeling van de klachten opgenomen.

BEZWAARSCHRIFTEN

In 2018 zijn 155 bezwaarschriften ex artikel 7:1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) binnengekomen. Deze 155 bezwaarschriften waren gericht tegen (vermeende) besluiten van of namens gedeputeerde staten.

Een vergelijking met voorgaande jaren laat de volgende ontwikkeling zien.

Vergelijking met vorige jaren

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal bezwaarschriften	155	139	129	173	151	186	142	201

Het aantal bezwaarschriften is in 2018 iets toegenomen ten opzichte van 2017.

Van deze 155 bezwaarschriften zijn er 26 ingetrokken, over 58 bezwaarschriften uit 2018 is advies uitgebracht door de HAC en 2 bezwaarschriften zijn doorgezonden aangezien een andere instantie bevoegd bleek te zijn. Er zijn dus nog 69 bezwaarschriften uit 2018 in behandeling/ aangehouden. Dit is een relatief groot aantal en dat is vooral een gevolg van het feit dat in november en december veel bezwaarschriften zijn ontvangen (35), die in 2018 nog niet afgedaan konden worden. Hiervan waren 11 bezwaarschriften ingediend door één bezwaarde. De bezwaarschriften die in aanmerking kwamen voor de informele aanpak zijn in overleg met bezwaarde aangehouden.

Op donderdag houdt een kamer van de Hoor- en adviescommissie zitting om de partijen te horen. Op dinsdag worden de gesprekken gehouden waarin de bezwaarschriften informeel worden behandeld.

1.1 Aantal bezwaarschriften per directie

Hieronder volgt een overzicht van de bezwaarschriften die in 2018 zijn binnengekomen bij de HAC met een splitsing naar directie.

Aantal ingediende bezwaarschriften per directie

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Directie Beleid	45*	26	8	17	23	12	14	33
Directie Beheer en Uitvoering (B&U)	8	21	-	20	7	55	-	-
Directie Subsidies, Vergunningen en Toezicht(SVT)*	-	-	5	114	103	115	127	167
Directie Middelen*	-	-	-	4	-	3	1	1
Statengriffie	-	-	2	-	3	-	-	-
Algemeen Directeur	1	-	-	-	-	1	-	-
Omgevingsdiensten	72	51	35	18	15	-	-	-
Directie Concern Zaken (CZ)	21	29	53					
Tijdelijk Cluster Groen**		-	26					
Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO)	6	12						
kabinet	2							

*Dit aantal is relatief hoog ivm planschade zaken N23

**De betreffende directie bestaat niet meer

1.2 Ambtelijk afgehandelde bezwaarschriften

De Verordening op de behandeling van bezwaar- en klaagschriften Noord-Holland 2014 biedt de mogelijkheid om bezwaarschriften ambtelijk af te handelen indien sprake is van een situatie ex artikel 7:3 van de Algemene wet bestuursrecht (het bezwaar is kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond, bezwaarde wil niet worden gehoord of er is al volledig aan het bezwaar tegemoetgekomen en andere belanghebbenden kunnen daardoor niet in hun belangen worden geschaad); er wordt dan niet gehoord en niet geadviseerd door de HAC.

In 2018 is geen enkel bezwaarschrift ambtelijk afgehandeld

1.3 Ingetrokken bezwaarschriften

Van de 155 bezwaarschriften die in 2018 zijn binnengekomen, zijn er 26 ingetrokken. In hoofdstuk 2.12 “De informele aanpak” wordt nader ingegaan op de ingetrokken bezwaarschriften.

Aantal ingetrokken bezwaarschriften per directie in 2018

	2018
Directie CZ	9
Directie Beleid	7
Directie B&U	3
Omgevingsdiensten	6
RVO	1

1.4 Aangehouden of nog niet afgehandelde bezwaarschriften

Er zijn 69 bezwaarschriften aangehouden of nog in behandeling. Bezwaarschriften worden aangehouden omdat gedeputeerde staten en bezwaarde nog in overleg zijn over een mogelijke oplossing van het geschil. De bezwaarschriften die in november en in december 2018 zijn ontvangen, konden in 2018 nog niet worden afgehandeld (35 stuks).

1.5 Overslaan van de bezwaarschriftprocedure – rechtstreeks beroep

In 2018 is geen enkele keer verzocht om de bezwaarfase over te slaan.

ADVIEZEN OVER BEZWAARSCHRIFTEN

De HAC heeft 76 adviezen uitgebracht in 2018. Er zijn 18 adviezen uitgebracht naar aanleiding van bezwaarschriften die in 2017 zijn ingediend, 58 adviezen zijn uitgebracht naar aanleiding van bezwaarschriften die in 2018 zijn ingediend.

Een vergelijking met voorgaande jaren geeft de volgende ontwikkeling te zien ten aanzien van het aantal uitgebrachte adviezen. Daarbij valt op dat het aantal uitgebrachte adviezen is gestegen. Dat komt doordat in 2018 ook meer bezwaarschriften zijn ingediend, maar ook doordat er in 2018 relatief veel adviezen zijn uitgebracht over bezwaarschriften uit 2017.

Vergelijking met vorige jaren

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal adviezen	76	48	57	108	78	83	62	87

2.1 Aantal uitgebrachte adviezen per directie

Omdat bezwaarschriften worden ingetrokken, doorgestuurd, ambtelijk worden afgedaan of nog in behandeling zijn aangezien ze in de maand november/ december zijn ontvangen, komt het aantal uitgebrachte adviezen niet overeen met het aantal ontvangen bezwaarschriften.

Aantal uitgebrachte adviezen per directie

	2018
Directie Beleid	29
Directie B&U	4
Directie CZ	7
Omgevingsdiensten	34
Algemeen Directeur	1
Kabinet	1

2.2 Inhoud van de adviezen

De HAC heeft 14 keer geadviseerd om het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren. De HAC heeft 46 keer geadviseerd het bezwaarschrift (geheel) ongegrond te verklaren, 16 keer is geadviseerd het bezwaarschrift (gedeeltelijk) gegrond te verklaren en 5 keer is geadviseerd het bestreden besluit te herroepen.

Een (gedeeltelijk) gegrond bezwaar betekent over het algemeen dat het besluit verbeterd moet worden, omdat bijvoorbeeld de motivering niet voldoende was. Een weigering blijft in zo'n geval een weigering alleen zal de weigering beter gemotiveerd moeten worden.

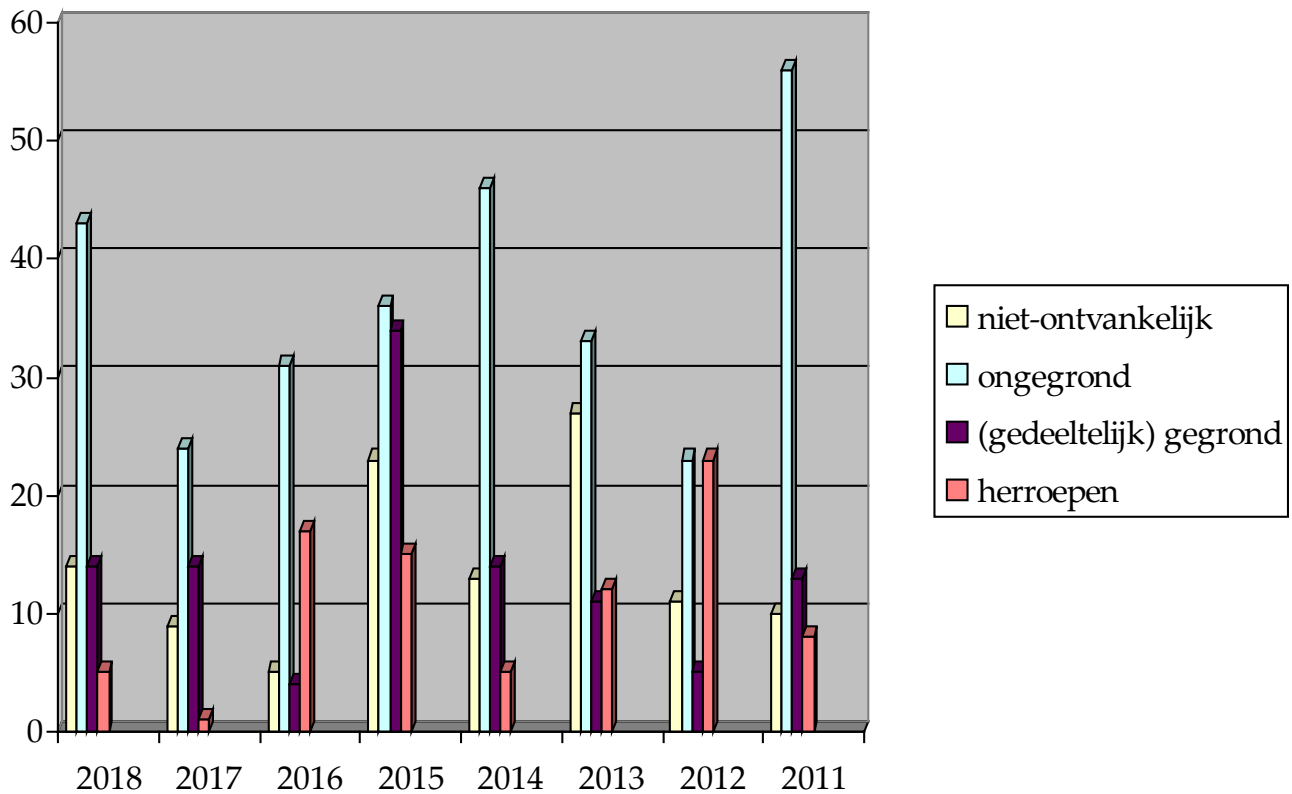
Een vergelijking met de voorgaande jaren levert het volgende beeld op.

Vergelijking met vorige jaren

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Niet-ontvankelijk	14	9	5	23	13	27	11	10
ongegrond	43	24	31	36	46	33	23	56
(gedeeltelijk) gegrond (niet herroepen)	14	14	4	34	14	11	5	13
herroepen	5	1	17*	15	5	12	23	8
Totaal	76	48	57	108	78	83	62	87

*waarvan 10 bezwaarschriften gericht waren tegen 1 besluit

Grafiek inhoud van de adviezen

2.3 Directie Beleid

Naar aanleiding van de bezwaarschriften gericht tegen de besluiten van de directie Beleid heeft de HAC het volgende geadviseerd.

onderwerp	Niet-ontvankelijk	Ongegrond	(gedeeltelijk) Gegrond	(gedeeltelijk) Herroepen	contrair
Planschade		5	2		
Wob	1	2	2	2	
Nadeelcompensatie		1			
handhaving		2			
Weigering verklaring geen bezwaar		2			
Ganzen Schiphof	4	6			
Totaal	5	18	4	2	

Advies om te herroepen

Hieronder zal kort worden ingegaan op de adviezen van de HAC om het bestreden besluit te herroepen.

Wob

Gedeputeerde staten hadden besloten de correspondentie tussen de adviesgroep en de stuurgroep niet openbaar te maken, aangezien het gaat om documenten voor intern beraad. Tijdens de hoorzitting bleek echter dat er geen inhoudelijke communicatie tussen de adviesgroep en de stuurgroep had plaatsgevonden. Aangezien documenten die niet onder het bestuursorgaan berusten niet verstrekt kunnen worden, adviseerde de HAC dat de weigering aangepast moest worden. Gedeputeerde staten hebben het advies overgenomen.

Wob

Gedeputeerde staten hadden besloten om een aantal documenten niet openbaar te maken. Teksten onder de plaatjes van een PowerPoint-presentatie werden niet openbaar gemaakt, aangezien dit persoonlijke beleidsopvattingen waren. De commissie was, gelet op de inhoud van de teksten onder de plaatjes van een PowerPoint-presentatie, van mening dat dit geen persoonlijke beleidsopvatting waren. De HAC adviseerde dan ook de gehele PowerPoint-presentatie openbaar te maken. Gedeputeerde staten hebben het advies overgenomen.

2.4 Directie Beheer en Uitvoering

Naar aanleiding van de bezwaarschriften gericht tegen de besluiten van de directie B&U heeft de HAC het volgende geadviseerd.

Onderwerp	Niet-ontvankelijk	Ongegrond	(gedeeltelijk) Gegrond	(gedeeltelijk) Herroepen	Contrair
verkeersbesluit		3	1		
ligplaatsbesluit					
Totaal		3	1		

2.5 Directie Concernzaken

Naar aanleiding van de bezwaarschriften gericht tegen de besluiten van de directie CZ heeft de HAC het volgende geadviseerd.

Onderwerp	Niet-ontvankelijk	Ongegrond	(gedeeltelijk) Gegrond	(gedeeltelijk) Herroepen	Contrair
subsidie	2			2	
Vergoeding proceskosten					
Wet op het primair onderwijs	1	1	1		
Totaal	3	1	1	2	

Advies om te herroepen

Hieronder zal kort worden ingegaan op de adviezen van de HAC om het bestreden besluit te herroepen.

Subsidie

Gedeputeerde staten hadden besloten de verleende subsidie in te trekken, aangezien niet werd voldaan aan de verplichtingen behorende bij de subsidie. De commissie adviseerde dat de intrekking om doelmatigheidsredenen niet in stand kon blijven. Tijdens de zitting bleek namelijk dat het project voltooid was en dat het intrekken van de subsidie onevenredig was. Gedeputeerde staten hebben dit advies overgenomen.

Subsidie

Gedeputeerde staten hadden de aangevraagde subsidie niet verleend, aangezien zij van mening waren dat het project niet voldeed aan de gestelde eisen. De HAC adviseerde om de subsidie alsnog te verlenen, aangezien uit de stukken en hetgeen op de zitting naar voren was gebracht voldoende is komen vast te staan dat project wel voldoet aan de gestelde eisen. Gedeputeerde staten hebben dit advies overgenomen.

2.6 Algemeen Directeur

Naar aanleiding van een bezwaarschrift gericht tegen een besluit van de Algemeen Directeur heeft de HAC het volgende geadviseerd.

Onderwerp	Niet-ontvankelijk	Ongegrond	(gedeeltelijk) Gegrond	(gedeeltelijk) Herroepen	Contrair
Wob			1		
Totaal			1		

2.7 Kabinet

Naar aanleiding van een bezwaarschrift gericht tegen een besluit van de commissaris van de Koning heeft de HAC het volgende geadviseerd.

Onderwerp	Niet-ontvankelijk	Ongegrond	(gedeeltelijk) Gegrond	(gedeeltelijk) Herroepen	Contrair
Wob		1			
Totaal		1			

2.8 Omgevingsdiensten

Naar aanleiding van de bezwaarschriften gericht tegen de besluiten van de Omgevingsdiensten heeft de HAC het volgende geadviseerd.

Onderwerp	Niet-ontvankelijk	Ongegrond	(gedeeltelijk) Gegrond	(gedeeltelijk) Herroepen	Contrair
Waterwet					
Last onder dwangsom		2	1	1	1
Handhaving		4	1		
Invordering dwangsom			1		
Wet natuurbescherming	2	9	2		
Sanering			2		
Omgevingsvergunning	4	4			
Gedooagbeschikking	1				
Totaal	7	19	7	1	

Advies om te herroepen

Hieronder zal kort worden ingegaan op het advies van de HAC om het bestreden besluit te herroepen.

Last onder dwangsom

De HAC was van mening dat de last onduidelijk was ten aanzien van twee overtredingen en dat hierdoor feitelijk sprake was van een dubbele last ten aanzien van dezelfde overtreding.

Contrair

Gedeputeerde staten hebben dit advies niet overgenomen. Het ging weliswaar om dezelfde overtreding, maar de ene last zag op het beëindigen van de overtreding en de andere op het voorkomen van de herhaling van de overtreding.

2.9 Contraire zaken

Gedeputeerde staten hebben in 1 geval (gedeeltelijk) contrair besloten aan het advies van de HAC (zie 2.8).

Het aantal contraire zaken is gelijk gebleven ten opzichte van 2017, toen hebben gedeputeerde staten ook in 1 geval het advies niet overgenomen.

2.10 Verbeterpunten

In het voorgaande is per directie aangegeven waarom de HAC adviseerde een besluit te herroepen. Uit de toelichting op deze adviezen zijn de verbeterpunten te halen voor de organisatie. Meest voorkomende gebreken blijven het motiveringsgebrek en de onzorgvuldige voorbereiding.

Halverwege 2011 is er gestart met de kwaliteitscyclus van bezwaar en beroep. Dat wil zeggen dat naar aanleiding van een informeel gesprek, een advies van de HAC en/of een uitspraak van de rechter de vakafdeling wordt gevraagd actief te reageren op een verbeterpunt. In 2018 zijn er geen verbeterpunten ten aanzien van het primaire proces onder de aandacht van gedeputeerde staten gebracht.

2.11 Termijnbewaking

Voor 2018 had de HAC zich ten doel gesteld om 90% van haar adviezen tijdig uit te brengen. Een advies is tijdig uitgebracht, indien dit is gebeurd tenminste drie weken voor afloop van de wettelijke beslistermijn. In hoofdstuk 2.11.1 wordt nader ingegaan op de tijdigheid van de adviezen en de beslissingen op bezwaar.

Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Op 1 oktober 2009 is de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen in werking getreden. Dit betekent dat het niet tijdig beslissen (op bezwaar) financiële consequenties kan hebben.

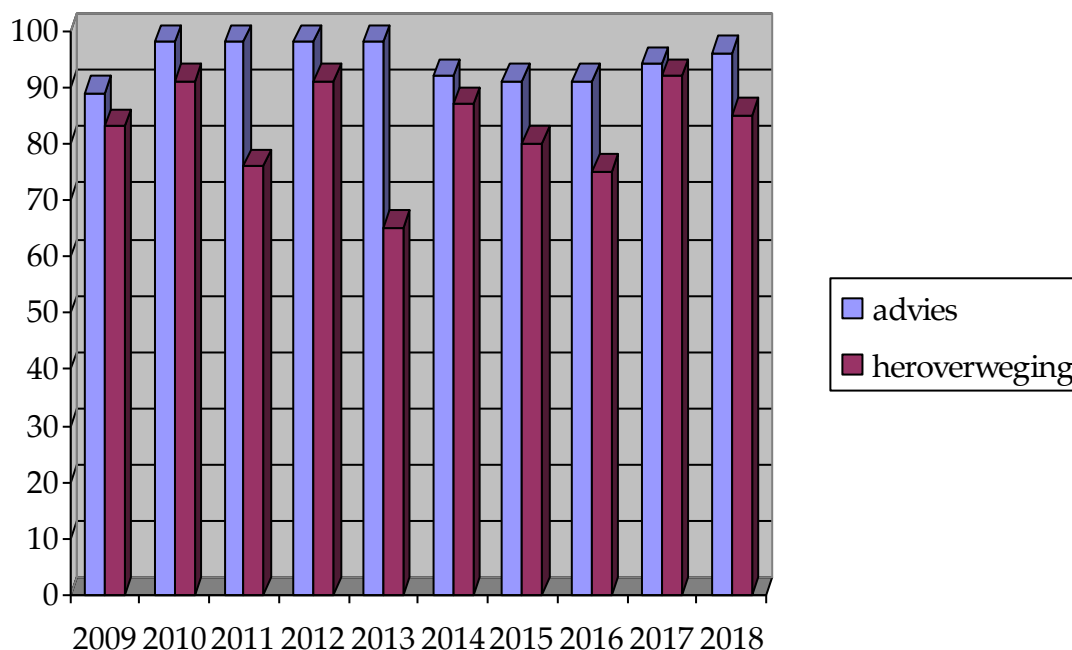
In 2018 is 1 ingebrekestelling ontvangen. De ingebrekestelling was ingediend vanwege het niet tijdig nemen van een beslissing op bezwaar. Er is uiteindelijk € 1260,- betaald.

2.11.1 Tijdigheid van adviezen en heroverwegingsbesluiten

In 2018 heeft de HAC 96% van haar adviezen tijdig uitgebracht. In 2017 heeft de HAC 94% van haar adviezen tijdig uitgebracht. Vanaf 2014 is een advies als tijdig gekwalificeerd als het drie weken voor de beslistermijn is uitgebracht. Dit was twee weken. In 2018 heeft in 85% van de gevallen een tijdige heroverweging plaatsgevonden, d.w.z. binnen 6 weken (ambtelijk), binnen 12 weken of – na verdaging – de wettelijke toegestane 18 weken na afloop van de bezwaartermijn.

Het percentage van de tijdige heroverwegingen is gedaald ten opzichte van 2017. In 2017 lag dit percentage op 92%.

Tijdigheid van de adviezen en heroverwegingsbesluiten in procenten

2.11.2 Telling van de adviezen en de heroverwegingsbesluiten

Als er tegen een besluit drie bezwaarschriften binnenkomen dan wordt er door de HAC één advies uitgebracht, maar in de tellingen gaan we uit van drie adviezen. Dit is gedaan omdat zodoende de tijdigheid beter berekend kan worden. Het is immers mogelijk dat in twee van de drie gevallen wel tijdig advies wordt uitgebracht. Er zijn dan twee adviezen tijdig en één advies te laat. Deze berekening is lastiger indien het uitgangspunt is dat er slechts één advies is uitgebracht. Dat zou immers betekenen dat één advies is uitgebracht dat voor 66,6 % tijdig is. De Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen maakt dit niet anders. Het is immers mogelijk dat één bezwaarschrift wel volledig is en het tweede bezwaarschrift niet. De termijn wordt dan opgeschort voor het incomplete bezwaarschrift maar loopt door voor het complete bezwaarschrift (aangenomen dat de bezwaartermijn reeds is verstreken).

Hetzelfde geldt overigens voor het heroverwegingsbesluit.

De ingetrokken bezwaarschriften zijn niet meegenomen bij de berekening van de tijdigheid van de adviezen/heroverwegingsbesluiten. Er is immers geen advies uitgebracht en/ of een heroverwegingsbesluit genomen naar aanleiding van deze bezwaarschriften.

2.12 De informele aanpak

In 2007 is het team Bezwaar en beroep van de toenmalige sector Juridische Dienstverlening begonnen om meer aandacht te besteden aan het alternatief oplossen van geschillen. Onder het alternatief oplossen van geschillen wordt begrepen de beëindiging van een bezwaarprocedure anders dan door een beslissing op het bezwaarschrift.

Op 1 maart 2009 is het alternatief oplossen van geschillen “geformaliseerd” door de start van de pilot “oplossen op maat”. Bij deze alternatieve geschiloplossing krijgen bezwaarmakers tegen subsidiebesluiten gelegenheid tot een gesprek met vertegenwoordigers van gedeputeerde staten onder onafhankelijke gespreksleiding alvorens, indien nog nodig, de bezwaarprocedure te benutten.

In 2010 is besloten de informele aanpak als standaardprocedure te gebruiken bij de afhandeling van bezwaarschriften gericht tegen subsidiebesluiten onder de naam De Informele Aanpak. In 2011 is besloten De Informele Aanpak uit te breiden naar andere dan subsidiebezwaren.

Van de in 2018 binnengekomen subsidiebezwaren is 41% in 2018 op informele wijze opgelost (9 intrekkingen). Er zijn in 2018 ook nog 18 (subsidie)bezwaarschriften die in 2017 zijn ingediend ingetrokken, als gevolg van de informele aanpak. Tevens is 13% van de overige bezwaren op informele wijze opgelost (17 intrekkingen).

Hoewel de informele aanpak ook is uitgebreid naar de andere dan subsidie-bezwaren, ligt bij deze zaken het percentage dat informeel is opgelost beduidend lager, namelijk 13% (17 intrekkingen). Dit heeft vooral te maken met het feit dat er bij deze bezwaren vaker contra-indicaties (bestuurlijke/politieke gevoeligheid bijvoorbeeld) zijn en er vaak meerdere partijen betrokken zijn bij het bestreden besluit.

Ook bij andere overheden blijkt de informele aanpak in dit soort zaken minder vaak toegepast te kunnen worden.

2.13 Uitspraken rechtbank/ Raad van State n.a.v. bezwaren 2016/2017/2018

(hoger) Beroep ongegrond

Wob

Gedeputeerde staten hadden naar aanleiding van een Wob-verzoek een aantal documenten, al dan niet geanonimiseerd, openbaar gemaakt en een mail niet openbaar gemaakt. De HAC adviseerde om de niet openbaar gemaakte mail wel te verstrekken. De HAC was tevens van mening dat bezwaarde onvoldoende aannemelijk had gemaakt dat er meer documenten zouden moeten zijn die openbaar gemaakt hadden moeten worden. Gedeputeerde staten hebben het advies overgenomen. Bezwaarde tekende beroep aan, aangezien hij van mening was dat er meer documenten zouden moeten zijn over het betreffende onderwerp.

De rechtbank verklaarde het beroep ongegrond.

Wob

Gedeputeerde staten hadden besloten een aantal documenten niet te verstrekken. De HAC adviseerde een aantal documenten wel openbaar te maken. Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De rechtbank constateerde dat bepaalde passages in documenten niet openbaar werden gemaakt, maar dat dezelfde passages ook voorkwamen in documenten die wel openbaar waren. Om die reden werd het beroep bij de rechtbank (in 2017) dan ook gegrond verklaard.

Er is vervolgens hoger beroep aangetekend, aangezien appellant van mening was dat meer documenten openbaar gemaakt hadden moeten worden.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde het ingestelde hoger beroep ongegrond.

Subsidie

Gedeputeerde staten hadden de subsidie voor een project geweigerd, aangezien het project niet voldeed aan de eisen van de betreffende verordening. De HAC adviseerde het besluit in stand te laten, maar wel de motivering aan te passen.

Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De rechtbank verklaarde het ingestelde beroep ongegrond.

Subsidie

Gedeputeerde staten hadden de subsidie geweigerd, aangezien de verstrekte gegevens onjuist dan wel onvolledig waren. De KvK-nummers bleken niet te kloppen. De HAC adviseerde het bestreden besluit in stand te laten. Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De rechtbank verklaarde het beroep ongegrond; de aanvrager is verantwoordelijk voor het correct en juist invullen van de aanvraag.

Handhaving

Gedeputeerde staten hadden geweigerd om handhavend op te treden ten aanzien van een luchthaven. De HAC adviseerde het bestreden besluit in stand te laten. Er was geen sprake van een overtreding van een wettelijk voorschrift waarvan het college het bevoegde gezag was. Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De rechtbank verklaarde het beroep ongegrond.

Planschade

Gedeputeerde staten hadden planschade toegekend. De HAC was van mening dat de hoogte van de planschade op een juiste wijze was berekend. Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De rechtbank was het hiermee eens en verklaarde het beroep ongegrond.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde het hoger beroep ook ongegrond.

Gedoogbevel

Gedeputeerde staten hadden een gedoogbevel opgelegd om asbest te verwijderen. De HAC adviseerde het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren. De handelingen waar het gedoogbevel op zag waren al uitgevoerd en het gedoogbevel zag nadrukkelijk niet op het verwijderen van al het asbest. Gedeputeerde staten hadden het advies overgenomen. Bezwaarde stelde beroep in, aangezien zij van mening was dat al het asbest weggehaald moest worden. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde het beroep ongegrond.

(hoger) Beroep gegrond

Subsidie

Gedeputeerde staten hadden bij de vaststelling van de subsidie een boete opgenomen, aangezien bezwaarde bij zijn verzoek tot vaststelling van de subsidie niet-subsidiabele kosten had opgenomen. De HAC was van mening dat bezwaarde niet te kwader trouw was en dat bezwaarde door het opleggen van een boete onevenredig zwaar werd getroffen. De HAC adviseerde dan ook geen boete op te leggen.

Gedeputeerde staten hadden besloten het advies niet over te nemen. Zij waren van mening dat een boete alleen niet kan worden opgelegd als bezwaarde geen schuld heeft aan het opnemen van niet-subsidiabele kosten. Het feit dat bezwaarde niet te kwader trouw heeft gehandeld, wil niet zeggen dat bezwaarde geen schuld heeft aan het opnemen van niet-subsidiabele kosten. Daar komt bij dat de EU-regeling geen ruimte geeft om een evenredigheidstoets uit te voeren. De rechtbank verklaarde het beroep gegrond, maar om een andere reden dan de HAC.

De rechtbank was van mening dat verweerders de controleverordening niet juist hadden toegepast en dat om die reden geen boete opgelegd kon worden.

Gedeputeerde staten hebben vervolgens beroep aangetekend tegen de uitspraak van de rechtbank.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde het beroep ongegrond. De Afdeling was van mening dat de boete onterecht was opgelegd, aangezien appellant geen schuld had aan het opnemen van niet-subsidiabele kosten.

Wet natuurbescherming

Gedeputeerde staten hadden een ontheffing verleend voor het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaats en/of rustplaatsen van de dwergvleermuis. De HAC adviseerde het bestreden besluit in stand te laten. Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De voorzieningenrechter schorste de ontheffing. Appellanten kregen het voordeel van de twijfel, aangezien de gewraakte kap van de bomen wel uitgesteld kon worden.

Invorderingsbesluit

Gedeputeerde staten hadden verbeurde dwangsommen ingevorderd. De HAC adviseerde de invorderingsbesluiten in stand te laten, hoewel het twijfelachtig was of het invorderingsbesluit aan het juiste bedrijf was gericht. De HAC was echter van mening dat de moeder- en de dochtermaatschappij dusdanig met elkaar verweven waren, dat geconcludeerd kon worden dat het juiste bedrijf was aangeschreven. Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde het beroep gegrond; de gestelde verwevenheid tussen de bedrijven is er niet.

Verzoek intrekken last onder dwangsom

Gedeputeerde staten hadden besloten het verzoek om de last onder dwangsom in te trekken af te wijzen. De verwevenheid tussen de moeder- en de dochtermaatschappij maakt dat er wel overtredingen van de opgelegde last zijn geconstateerd.

De HAC adviseerde het bestreden besluit in stand te laten. Gedeputeerde staten hadden dit advies overgenomen.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde het beroep gegrond; aangezien er geen sprake is van verwevenheid, is er ook geen sprake geweest van overtredingen van de opgelegde last onder dwangsom. Er was dan ook geen reden om de last onder dwangsom te handhaven.

2.13.1 Conclusie naar aanleiding van de uitspraken van de rechter

De meeste beroepszaken worden ongegrond verklaard door de rechter. Het is vooral opvallend dat gedeputeerde staten, nadat zij eerder contrair waren gegaan aan het HAC-advies, ook hoger beroep hebben aangetekend tegen de uitspraak van de rechtbank.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde het hoger beroep echter ongegrond.

JAARVERSLAG CENTRAAL MELDPUNT KLACHTEN 2018

3.1 Doel en rol van het Centraal Meldpunt Klachten

In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is in artikel 9:1 geregeld: “Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan.”

Sinds 2002 opereert binnen de provincie Noord-Holland het Centraal Meldpunt Klachten (CMK) als meldpunt voor het indienen van klachten in de zin van de Awb, die gericht zijn tegen gedragingen van provinciale medewerkers of bestuurders. Het CMK is ondergebracht bij de sector Juridische Zaken van de directie Concernzaken.

Regelmatig blijkt dat het onduidelijk is wat onder het begrip “klacht” wordt verstaan.

Vaak wordt het begrip te eng opgevat. Een klacht is in die beperkte opvatting alleen een uiting van onvrede over bejegening: hoe iemand te woord is gestaan bijvoorbeeld.

Onder een gedraging valt echter elk handelen of nalaten. Het kan feitelijk handelen betreffen maar ook gedrag i.v.m. publiek- of privaatrechtelijke rechtshandelingen. De gedraging moet in het verleden liggen, zodat niet geklaagd kan worden over een in de toekomst te verwachten gedraging. En algemene wensen (niet individualiseerbaar) over het optreden c.q. beleid van een bestuursorgaan, hebben geen betrekking op de wijze waarop een bestuursorgaan zich heeft gedragen en vallen dus niet onder het bereik van titel 9.1 Awb.

Voor het CMK geldt een behandelprotocol dat uitgaat van een twee-fasen model, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de bemiddelingsfase en de formele fase. Het CMK treedt op in de bemiddelingsfase. In de formele fase wordt de klacht behandeld met inschakeling van de onafhankelijke Hoor- en adviescommissie Noord-Holland (HAC).

3.2 Afhandeling van klachten in 2018

3.2.1. Werkwijze

De provincie Noord-Holland wil klachten over haar wijze van optreden op een zorgvuldige manier behandelen. Het CMK probeert eerst informeel door bemiddeling een oplossing te vinden. Deze werkwijze sluit aan bij de aanbevelingen van de Nationale Ombudsman, namelijk dat klachtbehandeling laagdrempelig en informeel dient te zijn. En zich kenmerkt door een persoonlijke, betrokken en oplossingsgerichte houding van de overheid.

Het CMK heeft voor het zoeken naar een informele wijze van oplossen van de kwestie een aantal mogelijkheden: telefonische bemiddeling, schriftelijke bemiddeling of een bemiddelingsgesprek.

Het CMK kijkt samen met klager en beklaagde en diens leidinggevende welke vorm van bemiddeling het meest geschikt is. Via telefoon en e-mail is al veel op te lossen: het CMK treedt dan op als intermediair of er is direct contact tussen klager en beklaagde die samen tot een oplossing komen. Een andere mogelijkheid is het houden van een bemiddelingsgesprek tussen klager en beklaagde onder gespreksleiding van het CMK.

Als bemiddeling niet lukt of geen geschikte aanpak is, gaat de klacht voor behandeling naar de HAC. Een kamer uit de HAC hoort klager en beklaagde. Daarna wordt een rapport van bevindingen - vergezeld van een advies en eventuele aanbevelingen aan gedeputeerde staten - gezonden, waarna gedeputeerde staten de klager in kennis stellen van hun conclusies. Gedeputeerde staten mogen afwijken van het advies van de HAC.

Is een klager het niet eens met het oordeel en de conclusies van gedeputeerde staten over de klacht, dan kan hij terecht bij de Nationale Ombudsman.

Het CMK rapporteert kwantitatief en anoniem over de ingediende klachten aan de directie in het kader van de reguliere managementrapportages vanuit de organisatie.

3.2.2a. Cijfers 2018 en eerdere jaren

Afhandeling klachten	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
CMK	19	13	24	31	30	37	31	26
HAC	1	1	1	4	1	3	4	
Nog in behandeling	0	0	2	1	5	3	3	1

3.2.2b. Toelichting tabel Afhandeling klachten

De bovenstaande tabel laat o.a. het aantal en de wijze van afhandeling van de in 2018 ingekomen klachten zien. In dat jaar zijn er in totaal 19 klachten over gedrag van een medewerker binnengekomen bij het CMK, waarvan 3 via de Nationale Ombudsman.

Bij 1 van de 19 klachten werd de HAC betrokken (de formele fase). Het klaagschrift werd door de HAC deels gegrond en deels ongegrond geacht. Gedeputeerde staten hebben dit oordeel van de commissie overgenomen inclusief de twee aanbevelingen van de commissie. De ene aanbeveling is er scherp op te blijven letten dat verzoeken, met name die per e-mail binnenkomen, tijdig en adequaat beantwoord worden. De andere aanbeveling is om in toekomstige situaties meer aandacht te hebben voor het belanghebbenden-vraagstuk en waar nodig burgers eerder te wijzen op het feit dat zij, i.v.m. de ontvankelijkheid van hun bezwaarschrift, in juridische zin belanghebbend moeten zijn.

De neergaande lijn in het aantal klachten dat vanaf 2013 binnenkomt, heeft zich niet voortgezet. Klachten zijn zo verschillend van aard dat het niet goed mogelijk is om de fluctuaties in het aantal ingekomen klachten te verklaren. Aparte vermelding verdient dat de wijze van klachtafhandeling door een sector, aanleiding kan zijn om een aanvullende klacht bij het CMK in te dienen. Dit kwam meer dan eens voor. Een klacht wordt in zulke gevallen niet opgepakt of er komt in de ogen van klager pas heel laat of een ongepaste reactie van de kant van de provincie. Na tussenkomst van het CMK hebben de betreffende sectoren de oorspronkelijke klacht en de aanvullende klacht, gericht tegen de onzorgvuldige klachtafhandeling, goed opgepakt.

De in 2018 ingekomen klachten zijn, net zoals in de voorgaande jaren, binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

3.2.3. Nationale Ombudsman

De Nationale Ombudsman (NO) heeft in dit verslagjaar voor 3 zaken aandacht gevraagd bij de provincie. Eén zaak had betrekking op het onvolledig reageren op vragen van klager door een gemeente en de provincie gezamenlijk. Beide overheden kregen een termijn om gemotiveerd te reageren op de vragen van klager.

De tweede zaak betrof een zaak die al jaren speelt bij de provincie. Het handelen van de provincie is getoetst doordat klaagster zelf naar de NO is gestapt. Het oordeel van de NO was als volgt: “Daarnaast vindt de ombudsman dat de provincie in redelijkheid heeft kunnen beslissen om niet meer te reageren op uw vragen over (...). Dat neemt niet weg dat u de provincie wel voor andere vragen en kwesties kunt benaderen en dat daar dan op gereageerd zal worden”. Deze casus laat zien dat een klachtdossier uiteindelijk gesloten kan worden, d.w.z. dat onder voorwaarden besloten kan worden om niet meer te reageren op klachten van een bepaalde burger over een bepaalde casus. Het CMK had destijds in deze kwestie de voorgenomen handelwijze tot sluiting van het dossier eerst afgestemd met de NO.

Een derde zaak betrof een klacht waarin via een internetlink was doorverwezen naar de politie. De NO vond dat de klacht in behandeling gegeven had moeten worden. Het CMK heeft daarop de klacht pas integraal doorgestuurd naar de politie, nadat klaagster daarmee had ingestemd. Het CMK is nl. van mening dat bij integraal doorzenden van een klacht aan een andere organisatie dan de provincie eerst een afweging moet plaatsvinden of daarvoor toestemming gevraagd moet worden aan een klager, omdat met het doorzenden o.a. zijn naam automatisch bekend wordt. Uit het oogpunt van behoorlijkheid is in deze casus klaagster geïnformeerd over het plan tot in behandeling geven van de klacht bij de politie en de mogelijke gevolgen daarvan voor de privacy van de klaagster.

De NO heeft een overzicht opgemaakt van de klachten, vragen en verzoeken die tussen 1 januari en 31 december 2018 zijn ontvangen over de provincie Noord-Holland. Klachtbehandeling dient volgens de NO twee doelen: de burger (op weg) helpen en leren van de klachten. Het bereiken van een oplossing staat daarbij voorop. Schriftelijke klachtbehandeling, gericht op het geven van een oordeel, is uitzondering geworden bij de NO. Vaak wordt dus met de provincie contact opgenomen, zonder daarbij gebruik te maken van de formele onderzoeksbevoegdheid van de NO. Dat betekent dat sommige zaken die aan de NO worden voorgelegd niet bekend zijn bij het CMK, omdat burgers zich direct tot de NO wenden. In de 3 zaken die hierboven zijn vermeld, heeft het CMK de NO desgevraagd geïnformeerd. In het overzicht van de NO over 2018 worden 10 verzoeken gemeld. Daarvan zijn er 9 zonder onderzoek afgedaan door de NO. En er is een zaak na onderzoek tussentijds beëindigd. In 2017 ging het om 5 verzoeken, waarbij geen of geen volledig onderzoek nodig was door de NO.

3.3 Acties naar aanleiding van klachten in 2018

3.3.1. Doorzending

In 2018 zijn 23 meldingen en klachten ingekomen die niet bij het CMK thuishoren. Het CMK zendt dergelijke meldingen/klachten door naar het bevoegde orgaan: de betreffende gemeenten, uitvoeringsdiensten of specifieke klachtmeldpunten. Soms heeft het CMK informatie gegeven om de klager verder te helpen of is de klager doorverwezen naar een deskundig loket.

3.3.2. Acties en maatregelen na klachtbehandeling

In 50% van de klachten die in behandeling zijn genomen door het CMK, heeft klager terecht gewezen op gebreken in de wijze waarop ten opzichte van hem is gehandeld. Dat was ruim 50% in 2017 en ruim 60% in de jaren voor 2017.

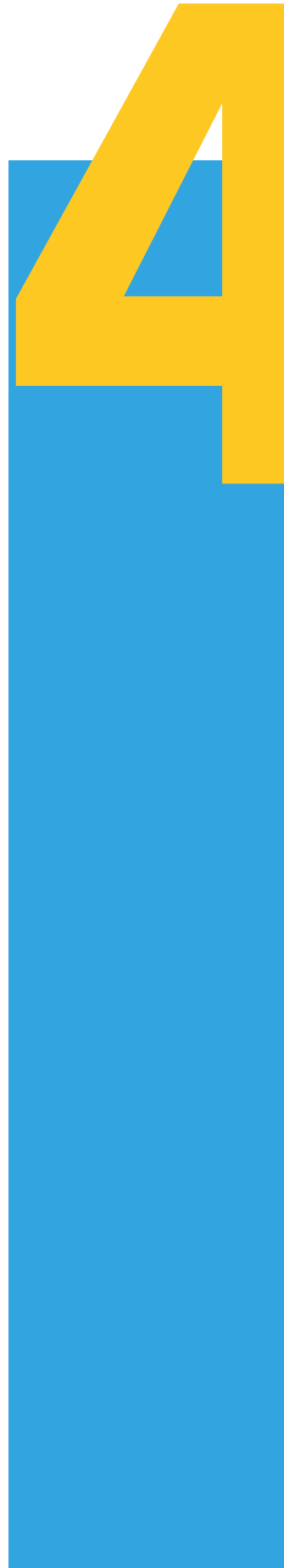
De provincie Noord-Holland wil o.a. naar aanleiding van de resultaten van de klachtafhandeling de werkwijze van bestuur en organisatie waar nodig verbeteren en daarmee de kwaliteit van de dienstverlening waarborgen of aanscherpen.

In 2018 zijn de ingekomen klachten aanleiding geweest tot het nemen van de volgende acties: excuus aangeboden en uitvoeren van aanbevelingen van de HAC, excuus aangeboden en schadeverzoek alsnog in behandeling genomen, onzorgvuldige communicatie hersteld en informatie toegezonden, opleggen van een rechtspositionele maatregel, misverstand in communicatie opgeheven en excuus aangeboden voor het ontbreken van tussentijdse informatie in een langdurig besluitvormingsproces.

HAC RECHTSPOSITIEBESLUITEN BESTUUR

De Hoor- en adviescommissie rechtspositiebesluiten bestuur Noord-Holland bestaat uit externe leden en adviseert met betrekking tot bezwaarschriften tegen besluiten van gedeputeerde staten die betrekking hebben op de rechtspositie van leden van provinciale staten en gedeputeerde staten.

In 2018 zijn er bij deze commissie geen bezwaarschriften ingediend.

BIJLAGE A

SAMENSTELLING HAC

Leden van de HAC-kamers op 31 december 2018

Coördinerend voorzitter:	mw. mr. J. Hofland
Kamervoorzitters:	Mw. mr. J. Hofland Dhr. O.A. Dijkstra
Leden:	Mw. mr. E.C. Berkouwer Mw. mr. S.G.A. de Boer Dhr. mr. W.J.K. Brugman Dhr. H.J.I. van Leeuwen Mw. mr. C.E. Polak Dhr. mr. J. Wieland

Leden van HAC rechtspositiebesluiten bestuur

Dhr. O.A. Dijkstra (plaatsvervangend voorzitter)
 Mw. mr. J. Hofland (plaatsvervangend lid)
 Dhr. H.J.I. van Leeuwen (plaatsvervangend lid)

Secretariaat HAC

Sectormanager:	mr. G.J. Barendse
Coördinator: (Informeel Aanpak)	mr. K.M. Mur-van Amerongen
Coördinator: (Formeel Aanpak)	mr. P.S. van Laar
Administratie: (Informeel en Formeel aanpak)	A. Veenstra-Bruijnes K.J. Ossendorp
secretarissen:	mr. L. Blommestijn mr. F.E. Burgers mr. A. de Groot mr. P.S. van Laar

Secretariaat CMK

Coördinator:	mr. K.M. Mur-van Amerongen
Administratie:	E.M. Pardoën-Kortekaas

HAARLEM, SEPTEMBER 2019

